

๑๙

ก า เ นี ด อ บ า ย ฎ มั

อกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ เป็นความไม่สะอาดด้วย
เป็นตัวการที่ทำให้ไม่สะอาดด้วย ดูก่อนจุนทะ ก็เพราะเหตุ
แห่งการประกอบด้วยอกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ นรกจึง
ปรากฏ กำเนิดเดียรัจฉานจึงปรากฏ เปตวิสัยจึงปรากฏ หรือ
ว่าทุกตติอย่างใดอย่างหนึ่งแม้อื่นจึงปรากฏมีขึ้น

กำเนิดอบายภูมิ

๓๕๕

ชีวิตทุกชีวิต ล้วนแสวงหาที่พึ่งให้กับตัวเอง เริ่มตั้งแต่
วัยเด็กก็แสวงหาความรักความอบอุ่นจากพ่อแม่มีพ่อแม่เป็นที่พึ่ง
เมื่อเจริญวัยเข้ารับการศึกษาก็ยึดเอาครูบาอาจารย์เป็นที่พึ่ง
วัยทำงานก็แสวงหาผู้หลักผู้ใหญ่เป็นที่พึ่ง จวบจนแสวงหาคู่ครอง
เพื่อพึ่งพาอาศัยกัน หรือเป็นเพื่อนยามแก่ชรา บางคนหลงผิด
ไปแสวงหาพวกไสยศาสตร์ หรือมนต์ดำเป็นที่พึ่ง บางทีบนบาน
ศาลกล่าว บางทีถึงกับยึดเอาสัตว์เดียรัจฉานที่แปลกประหลาด
เป็นที่พึ่งก็มี สิ่งที่กำลังกล่าวนี้นี้ ล้วนแต่มีโชที่พึ่งทั้งสิ้น และบางสิ่ง
กลับจะนำพาชีวิตให้ตกต่ำอีกด้วย ที่พึ่งที่ระลึกอันแท้จริง
มีอย่างเดียว คือ พระรัตนตรัย ซึ่งมีอยู่แล้วในตัวของเราทุกคน
ในโลก การจะยึดเอาพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งได้ ต้องอาศัยการ
ทำใจให้หยุดนิ่งที่ศูนย์กลางกายภายในตัว ให้จิตมีอารมณ์เดียว
เมื่อใจหยุดนิ่งถูกส่วนดีแล้ว เราจะได้เข้าถึงพระรัตนตรัยภายใน
ซึ่งเป็นที่พึ่งอันประเสริฐอย่างแท้จริง

พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ใน จุนทสูตร ความว่า

“อกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ เป็นความไม่สะอาด
ด้วย เป็นตัวการที่ทำให้ไม่สะอาดด้วย ดูก่อนจุนทะ ก็เพราะ
เหตุแห่งการประกอบด้วยอกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้
นรกจึงปรากฏ กำเนิดเดียรัจฉานจึงปรากฏ เปตวิสัยจึงปรากฏ

กำเนิดอบายภูมิ

๓๖๐

หรือว่าทุกต้อย่างใดอย่างหนึ่งแม้อื่นจึงปรากฏมีขึ้น”

ภพภูมิต่างๆ ที่บังเกิดขึ้นมาในสังสารวัฏ เช่น นิรยภูมิ เปตวิสัย อสุรกายและภูมิของสัตว์เดียรัจฉาน อบายภูมิเหล่านี้ เกิดขึ้นมาเพื่อรองรับผู้ที่มียกาย วาจาและใจไม่บริสุทธิ์ มีไว้เพื่อลงโทษมนุษย์ที่ประพฤติดัดจากทำนองคลองธรรม เป็นการขังสัตว์เอาไว้ไม่ให้หลุดจากการเวียนว่ายตายเกิดในสังสารวัฏไปได้ ซึ่งจะได้รับความทุกข์ทรมานทั้งกายและใจแสนสาหัส แตกต่างจากคุกหรือกรงขังในโลกมนุษย์มากมายหลายเท่าตัว ภพภูมิต่างๆ ที่เกิดขึ้นมาในสังสารวัฏนั้น ไม่ว่าจะเป็นสุคติหรือทุคติภูมิ ต่างเป็นสิ่งที่มารองรับผลแห่งกรรมที่ทำเอาไว้ในสมัยเป็นมนุษย์ทั้งสิ้น ไม่ใช่เกิดขึ้นมาลอยๆ ทุกสิ่งทุกอย่างมีเหตุมีผลในตัวของมันทั้งนั้น เพราะฉะนั้น เรามาดูกันว่า มนุษย์ได้ทำบาปอกุศลหรือประพฤติดัดจากทำนองคลองธรรมอย่างไรบ้าง จึงมีอบายภูมิหรือทุคติภูมิบังเกิดขึ้น เพื่อรองรับชีวิตหลังความตายของมนุษย์

*ก่อนพุทธปรินิพพาน เมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงประทับอยู่ที่สวนมะม่วงของนายจุนทกัมมารบุตร ใกล้เมืองปาวา พระบรมศาสดาตรัสสนทนากับนายจุนทะ ซึ่งกำลังอุปัฏฐาก

กำเนิดอบายภูมิ

๓๖๑

พระองค์ว่า “ดูก่อนจุนทะ ในโลกนี้ ท่านชอบใจความสะอาดของใครหนอ” นายจุนทะก็กราบทูลว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ พราหมณ์ชาวปัจฉาภูมิ ผู้ถือเต้าน้ำ สวมพวงมาลัยสาหร่าย บำเรอไฟ ลงอาบน้ำเป็นวัตร ย่อมบัญญัติความสะอาดไว้ และได้ชักชวนสาวกว่า

มาเถิด ท่านผู้เจริญ ท่านลุกขึ้นจากที่นอนแต่เช้าตรู่ พึงจับต้องแผ่นดิน ถ้าไม่จับต้องแผ่นดิน พึงจับต้องโคมัยสด ถ้าไม่จับต้องโคมัยสด ก็ให้จับต้องหญ้าเขียวสด ถ้าไม่จับต้องหญ้าเขียวสด ก็ให้บำเรอไฟ หากไม่บำเรอไฟ ก็ให้ทำการประนมอัญชลีนอบน้อมพระอาทิตย์ ถ้าไม่เช่นนั้นก็ให้ลงอาบน้ำวันละ ๓ ครั้ง ข้าพระองค์ชอบใจความสะอาดของพราหมณ์พวกนั้น พระเจ้าข้า”

พระบรมศาสดาทรงทราบว่ นายจุนทะยังไม่เข้าใจเรื่องความสะอาดทางกาย วาจาและใจตามหลักของผู้รู้ ด้วยพระมหากรุณาจึงตรัสสอนว่า “ดูก่อนจุนทะ พวกพราหมณ์ชาวปัจฉาภูมิพากันบัญญัติความสะอาดเป็นอย่างอื่น ส่วนความสะอาดในวินัยของพระอริยะเป็นอีกอย่างหนึ่ง” แล้วพระพุทธองค์ทรงอธิบายว่า “ตราบใดที่มนุษย์ยังประพฤติดีทางกาย วาจาและใจอยู่ ประพฤติผิดไปจากกุศลกรรณณ ๑๐ ประการ คือยังยินดี

กำเนิดอบายภูมิ

๓๖๒

ในการฆ่าสัตว์ ลักขโมย ประพฤติผิดในกาม พุดเท็จ พุดส่อเสียด พุดคำหยาบ พุดเพ้อเจ้อ มีความโลภคิดอยากได้ของคนอื่น มีจิตพยาบาท และเห็นผิดไปจากทำนองคลองธรรม แม้จะลุกขึ้นจากที่นอนแต่เช้าตรู่ จับต้องแผ่นดิน ก็เป็นผู้ไม่สะอาดอยู่นั่นเอง แม้จะบำเรอไฟหรือไม่ได้บำเรอไฟ ก็ยังถือว่าเป็นผู้ไม่สะอาด การประณมอัญชลินอบน้อมพระอาทิตย์ ก็ไม่ใช่เป็นเครื่องบ่งบอกว่าเป็นผู้บริสุทธิ์ หรือจะลงอาบน้ำวันละ ๓ ครั้ง ก็ไม่ถือว่าเป็นผู้สะอาดอย่างแท้จริง”

อกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ เป็นของไม่สะอาด อีกทั้งยังเป็นตัวการที่ทำให้มนุษย์ไม่สะอาด ที่โลกมนุษย์ของเราเกิดภาวะวิฤติ หรือปัญหาสงคราม ดินอากาศฟ้าวิปริตไปจากเดิม ก็มีสาเหตุมาจากมนุษย์ ที่ประพฤติผิดศีลผิดธรรมนี้แหละ เมื่อมีการรบราฆ่าฟันกัน ทำให้ต้องหลบหลีกลี้ภัยเอาตัวรอด ต้องสะดุ้งหวาดกลัวอยู่เป็นนิตย์ หากความเย็นกายสบายใจได้ยาก เป็นเหมือนกับการจำลองอบายภูมิย่อมาไว้ในโลกมนุษย์ทีเดียว เมื่ออกุศลกรรมบถหนาแน่นมากขึ้น นิรยภูมิ กำเนิดเดียรัจฉาน เปตวิสัยหรือว่าทุกข์ตัวอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะบังเกิดขึ้นตอนนี้แหละ

พระองค์ทรงบัญญัติความสะอาดทางกาย ในอริยวินัยว่า ใครก็ตามที่ละการฆ่าสัตว์ เว้นขาดจากการฆ่าสัตว์ มีความเอ็นดู มีความกรุณาหวังประโยชน์แก่อกุลแก่สัตว์ทั้งปวงอยู่ ละการ

กำเนิดอภายภูมิ

๓๖๓

ลักทรัพย์ ไม่ถือเอาสิ่งของของผู้อื่นที่เจ้าของมิได้ให้ ด้วยจิตคิดขโมย ละการประพฤติดีกในกาม ไม่เจ้าชู้ ยินดีในคู่ครองของตัวเองเท่านั้น ไม่ประพฤติล่วงละเมิดในบุรุษหรือสตรีที่มีเจ้าของ ผู้ที่ควบคุมกายตัวเองไม่ให้ไปกระทบใครได้อย่างนี้ ชื่อว่ามีกายบริสุทธิ์อย่างแท้จริง

ความสะอาดทางวาจามี ๔ อย่าง คือ ละการพูดเท็จ เมื่อถูกผู้อื่นนำไปเป็นพยานก็ไม่ใช่ผู้กล่าวเท็จทั้งๆ ที่รู้ เพราะเห็นแก่อำมิสเล็กน้อย ละคำส่อเสียด คือ ฟังความข้างนี้แล้วไปบอกข้างโน้น เพื่อทำลายคนหมู่นี้ หรือฟังความข้างโน้นแล้วไม่มาบอกข้างนี้ เพื่อทำลายคนหมู่นี้ แต่เป็นคนสมานความแตกร้าง ส่งเสริมคนที่พร้อมเพรียงกัน ชอบคนผู้พร้อมเพรียงกัน เพลิดเพลินยินดีในหมู่คนผู้พร้อมเพรียงกัน และตัวเองก็กล่าวแต่วาจาที่ทำให้คนพร้อมเพรียงกัน

ละคำหยาบ กล่าวแต่วาจาที่ไม่มีโทษ ชวนให้ปฏิบัติตามเป็นวาจาของชาวเมือง คือ มีความไพเราะ น่าฟัง ไม่หยาบกระด้าง ไม่ทำให้ชุ่นเคืองใจ ละคำเพ้อเจ้อ พูดถูกกาล พูดแต่คำที่เป็นจริงเท่านั้น พูดแต่คำมีหลักฐาน มีที่อ้างอิง ประกอบด้วยประโยชน์ และพูดถูกกาลอันสมควร นี่ก็เป็นลักษณะของผู้ที่ได้ชื่อว่ามี ความสะอาดทางวาจาอย่างแท้จริง

กำเนิดอบายภูมิ

๓๖๔

ส่วนความสะอาดทางใจมี ๓ อย่างด้วยกัน คือ การที่บุคคลฝึกฝนอบรมตนเองให้เป็นผู้ไม่욕ได้ของผู้อื่น ไม่มีจิตปองร้ายใคร และไม่ปรารถนาจะให้ใครถูกทำร้าย มีความเห็นชอบว่า ทานที่บุคคลให้แล้วมีผล การบูชาบุคคลผู้ควรบูชามีผล ผลวิบากของกรรมที่คนทำดีทำชั่วมีอยู่ โลกนี้โลกหน้ามีจริง มารดาบิดามีคุณจริง สัตว์ผู้เป็นโอปปาติกะมีจริง สมณพราหมณ์ ผู้ปฏิบัติชอบ ผู้ทำโลกนี้และโลกหน้าให้แจ้งชัด ด้วยปัญญาอันยิ่งด้วยตนเองแล้วสอนผู้อื่นให้รู้ตาม มีอยู่จริงๆ นี่คือลักษณะของผู้มีความสะอาดทางใจ

เราจะเห็นได้ว่า บุคคลผู้ประกอบด้วยกุศลกรรมบถ ๑๐ ประการนี้ ถึงแม้จะไม่ได้บำเรอไฟ ไม่ได้อาบน้ำวันละหลายหน หรือวันทาพระอาทิตย์วันละหลายรอบ ก็ได้ชื่อว่า ผู้บริสุทธิ์อย่างแท้จริง เพราะว่ากุศลกรรมบถนี้เป็นธรรมที่ทำให้มนุษย์มีความสะอาดบริสุทธิ์ ใครก็ตามบำเพ็ญกุศลกรรมบถครบถ้วน ก็ได้ชื่อว่า เป็นมนุสสเทโว คือ เป็นเหมือนเทวดาในร่างมนุษย์ ชีวิตหลังความตายจึงมีโลกสวรรค์ หรือสุคติภูมิที่น่ารื่นรมย์ มารองรับบุคคลนั้น บางท่านก็ได้โอกาสกลับมาเกิดเป็นมนุษย์ เพื่อสร้างบารมีอีกครั้ง และเมื่อบุญญาบารมีเต็มเปี่ยมจนสามารถขจัดกิเลสอาสวะให้หมดสิ้นเชื่อไม่เหลือเศษ ก็จะได้

กำเนิดอบายภูมิ

๓๖๕

ไปเสวยสุขในอายตณนิพพานอันเป็นสุขล้วนๆ เป็นเอกัณตบรมสุข
ไม่ต้องกลับมาเวียนว่ายตายเกิดกันอีกต่อไป

เรามักได้ยินเสมอว่า โลกมนุษย์นี้เป็นชุมทางของการ
สั่งสมบุญและบาป ส่วนภพภูมิต่างๆ ทั้งสุคติภูมิ และทุคติ เป็น
เพียงแค่ผลที่มารองรับการกระทำของมนุษย์ทั้งสิ้น เป็นผล
ที่เกิดจากความสะอาดและไม่สะอาดทางกาย วาจา ใจนี้แหละ
ดังนั้น หากพวกเราต้องการสุคติภูมิ หรือโลกสวรรค์มารองรับ
ชีวิตของเราในปรโลก ก็ต้องเพิ่มเติมความสะอาดบริสุทธิ์
ทั้งทางกาย วาจา และใจ ต้องหมั่นทำใจให้หยุดนิ่ง จนกระทั่ง
เข้าถึงพระรัตนตรัยในตัวให้ได้กันทุกคน

